



TVEDESTRAND KOMMUNE DRIFT AVLØP

Postboks 38
4901 TVEDESTRAND

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ludmila Pechinkina, 37 01 78 47

Oversendelse av vedtak om tillatelse til drift av Tvedestrand slambehandlingsanlegg

Statsforvalteren i Agder gir Tvedestrand kommune tillatelse til å drifte Tvedestrand slambehandlingsanlegg. Tillatelsen er gitt på visse vilkår med hjemmel i forurensningsloven § 11.

Vi fattet samtidig vedtak om saksbehandlingsgebyr på kr 94 600.

Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi viser til Tvedestrand kommune sin søknad om drift av Tvedestrand slambehandlingsanlegg på gnr./bnr. 59/319 i Tvedestrand kommune, datert 22.01.2025, vedlegg til den og øvrig kommunikasjon i saken. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir tillatelse til Tvedestrand kommune til å drifte slambehandlingsanlegget på gnr./bnr. 59/319 i Tvedestrand kommune. Tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Tillatelsen er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. §§ 16 og 29.

1.2 Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Tvedestrand kommune skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling, jf. varsel om gebyr i brev av 25.03.2025. Gebyret fastsettes til kr 94 600 (sats 5 for 2026). Vi gjør oppmerksom på at beløpet er noe høyere enn varslet. Dette skyldes oppjustering av gebyrsatsene fra 01.01.2026.

Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4. Miljødirektoratet vil ettersende faktura med innbetalingsblankett. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.



1.3 Frister

Tvedestrand kommune skal oversende følgende innen angitte frister:

Tabell 1 Oversikt over dokumentasjon Tvedestrand kommune skal oversende innen fastsatte frister i tillatelsen.

Dokumentasjon/utredning	Frist	Henvising til punkt i tillatelsen
Egenkontrollrapport	01.03 hvert år	7.4
Luktrisikovurdering, lukthånderings- og kommunikasjonsplan	31.01.2027	5.2 og 5.4
Utredning av utslipp til vann	31.01.2028	11.1

2 Kort om bakgrunnen for saken

Tvedestrand kommune har et slambehandlingsanlegg (sivbedanlegg) på gnr./bnr. 59/319 i Tvedestrand kommune, jf. figur 1. Anlegget ble bygget sammen med renseanlegget for Tvedestrand sentrum med tilhørende ledningsnett (Tvedestrand RA) og satt i drift i 1998¹. Tvedestrand slambehandlingsanlegg tar imot avløpslam fra Tvedestrand RA og noe humusholdig slam fra drikkevannsproduksjon. I gjeldende tillatelse etter forurensningsloven som regulerer utslipp av avløpsvann fra Tvedestrand RA, er ikke drift av slambehandlingsanlegget regulert.



Figur 1 Lokalisering av slambehandlingsanlegget er vist med blå firkanter. Avløpsrenseanlegget (oransje sirkel) ligger rett ved sivbedanlegget på samme eiendommen. Omtrentlig utslippspunkt fra avløpsrenseanlegget er vist med rød firkant.

¹ Sivbedet i Tvedestrand var Norges første, og Tvedestrand kommune fikk tilskudd for bl.a. å gjennomføre en grundigere dokumentasjon fra en lengre sammenhengende driftsperiode, jf. NIVA sin rapport av 26.03.1999 «Driftsovervåking av jord- og plantebasert slamavvanningsanlegg i Tvedestrand».



Avløpsslam og slam fra drikkevannsproduksjon er å betrakte som en overflødig fraksjon oppstått ved henholdsvis rensing av kommunalt avløpsvann og drikkevann og anses dermed som avfall i henhold til forurensningsloven § 27. Behandling av slam i sivbedanlegg regnes som biologisk behandling av avfall. Avfallsbehandlingsanlegg kan kreve tillatelse etter forurensningsloven, jf. § 29 i samme lov. I 2024 informerte Statsforvalteren Tvedestrand kommune om at det var nødvendig å regulere driften av slambehandlingsanlegget med særskilt tillatelse og ba kommunen om å sende inn søknad. Tvedestrand kommune sendte søknaden den 22.01.2025.

For mer informasjon om anlegget viser vi til punkt 4.1 i brevet.

2.1 Planstatus

I gjeldende kommuneplan (nasjonal arealplanidentifikasjon 4213_143, vedtatt 07.02.2017) er arealet der Tvedestrand slambehandlingsanlegg er lokalisert, avsatt til arealformålet bebyggelse for offentlig eller privat tjenesteyting.

2.2 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Behandling av avfall krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser dersom anlegg for behandling av avfall kan medføre forurensning eller virke skjemmende, jf. forurensningsloven § 29. I tillatelsen kan det settes vilkår blant annet om transport, behandling, gjenvinning og oppbevaring av avfall og tiltak for å motvirke at anlegget virker skjemmende.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

2.3 Annet aktuelt regelverk

Når det gjelder disponering av behandlet slam etter tømming av anlegget, er det behandlede slammet å anse som næringsavfall etter forurensningsloven § 27a og skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32 og øvrig regelverk, bl.a. gjødselregelverk².

Vi gjør oppmerksom på at Tvedestrand kommune selv er ansvarlig for å ha oversikt over hvilket regelverk som gjelder.

² Nytt gjødselregelverk trådte i kraft 01.02.2025 og omfatter forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv. (forskrift nr. 115) og gjødselvareforskriften (forskrift nr. 116).



2.4 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

3 Statsforvalterens vurdering

Søknaden gjelder i det aktuelle tilfellet et eksisterende anlegg og ikke nyetablering.

Slambehandlingsanlegget er etablert i tilknytning til det kommunale avløpsrensaneanlegget, og det er en felles renseløsning i og med at vannet³ fra slambehandlingsanlegget samles opp og ledes til avløpsrensaneanlegget.

Nedenfor følger vår begrunnelse for vedtaket, herunder begrunnelse for utvalgte vilkår og krav i tillatelsen. Enkelte mer generelle vilkår/krav i tillatelsen er standardiserte og er stilt i samsvar med gjeldende praksis for kravstilling i utslippstillatelser til avfallsanlegg.

3.1 Begrunnelse for vedtaket

Forurensningsmessige ulemper og negative miljøkonsekvenser

Statsforvalteren vurderer at den klart største forurensningsmessige ulempen ved drift av slambehandlingsanlegget er lukt. Slik vi ser det, gjør anleggets beliggenhet (flere boliger innenfor 100 m fra anlegget) at det kan oppstå luktulempen for omgivelsene. Andre potensielle typer forurensning knyttet til drift av slambehandlingsanlegget som utslipp av rejektivann og støy ved tømning av kamrene medfører etter vårt syn ikke nevneverdige ulemper for omgivelsene i det aktuelle tilfellet.

Vurdering av prinsippene i naturmangfoldloven

Ifølge Naturbase kart og Artskart er det ikke registrert viktige naturtyper eller arter i nærheten av slambehandlingsanlegget. Det indirekte utslippet fra slambehandlingsanlegget kan påvirke den marine naturtypen fjorder med naturlig lavt oksygeninnhold i bunnvannet, jf. punkt 4.3.1 nedenfor, siden tilførsel av næringssalter kan resultere i at oksygenkonsentrasjonene blir enda lavere enn naturlig lave konsentrasjoner som kjennetegner naturtypen.

Av NIVA sin rapport av 26.03.1999, jf. fotnote 1, kommer det frem at tilbakeholdelse av organisk stoff, totalt nitrogen og fosfor er meget effektiv i slambehandlingsanlegget og at rejektivannet fra anlegget har en kvalitet som fortynnet avløpsvann. På bakgrunn av det ovennevnte vurderer vi at det er lite sannsynlig at driften av slambehandlingsanlegget vil påvirke naturtypen i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8. Vi foretar derfor ingen vurdering av §§ 9-12 i naturmangfoldloven.

Vurdering av kravene i vannforskriften

I samsvar med kravene i vannforskriften kan vi ikke tillate utslipp som vil medføre forringelse av tilstand i en resipient.

³ Vi bruker begrepene påslipp og rejektivann om hverandre når vi refererer til vannet som samles opp og føres til Tvedestrand avløpsrensaneanlegg.



Det er ikke direkte utslipp til vann fra Tvedestrand slambehandlingsanlegg da rejektivannet slippes på det kommunale avløpsrensaneanlegget, jf. punkt 2.1. Som nevnt i punkt 4.3.1 ligger utslippspunktet fra Tvedestrand RA i vannforekomsten Tvedestrandsfjorden. Rett ved anleggets nedre område ligger det en bekk som er del av vannforekomsten Tvedestrandsfjorden, bekkefelt. Bekken er lagt i rør på strekningen som grenser til anlegget. Vi vurderer at drift av anlegget ikke berører bekken.

Vi vurderer at drift av Tvedestrand slambehandlingsanlegg ikke innebærer en ny aktivitet som vil medføre en varig forringelse av vannforekomsten Tvedestrandsfjorden. Videre vurderer vi at mengden rejektivann fra slambehandlingsanlegget utgjør en liten andel av det totale utslippet fra avløpsrensaneanlegget. Tatt i betraktning at noe av nærings saltene og organisk stoff blir holdt igjen i slammet og forutsatt at tillatelsens vilkår overholdes, vurderer vi at det ikke foreligger en risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten som følge av det indirekte utslippet fra slambehandlingsanlegget. Utslippet vil etter vår vurdering heller ikke ha innvirkning på hvorvidt vannforekomsten når miljømålet eller ikke. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i det aktuelle tilfellet.

Vurdering av samfunnsmessige hensyn

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017) «Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal bl.a. legge til rette for høy utnyttelse av avfallet. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall.

Biologisk behandling av avfall bidrar til en bærekraftig utvikling og til en sirkulær økonomi ved at man beholder ressursene i avfallet i et kretsløp og færrest mulig ressurser går tapt.

Konklusjon

Statsforvalteren konkluderer med at driften av Tvedestrand slambehandlingsanlegg er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2 i loven. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulemper sammenholdt med fordeler og ulemper driften av anlegget vil medføre, gir vi tillatelse på nærmere fastsatte vilkår.

3.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

3.2.1 Tillatelsens ramme (punkt 1.2 i tillatelsen)

Tillatelsen for Tvedestrand slambehandlingsanlegg omfatter mottak og behandling av inntil 125 tonn slam (tørrstoff) per år. Det er kun tillatt å ta imot og behandle avløpsslam og humusholdig slam fra drikkevannsproduksjon (slam fra vannklaring).

Statsforvalteren har valgt å sette en grense for mengde slam anlegget kan ta imot og behandle per år. Vi har vurdert at det er hensiktsmessig at rammevilkåret omfatter anleggets kapasitet, dvs. maksimal mengde slam anlegget er dimensjonert til å behandle per år. Rammen er fastsatt i samsvar med opplysningene om anleggets kapasitet i søknaden.

Vi har ikke satt en grense for mengde slam anlegget kan ta imot per døgn da det ikke tilføres slam til anlegget hver dag.

Vi har konkretisert i tillatelsens punkt 1.2 at slambehandlingsanlegget kun kan ta imot og behandle slam fra behandling av avløpsvann fra byområder (avfallsfraksjon med EAL-kode 190805) og slam fra vannklaring (avfallsfraksjon med EAL-kode 190902). Konkretisering av typer avfall som et anlegg kan ta imot og behandle, er et standardvilkår i tillatelser til avfallsbehandlingsanlegg.



3.2.2 Mottak av avfall (punkt 3.2 i tillatelsen)

Vi har stilt krav om registrering av mengde avfall inn til anlegget og dato for mottak.

Dette er noe Tvedestrand kommune allerede har oversikt over. Opplysninger om mengde avfall inn til anlegget skal inngå i årlig rapportering, jf. punkt 7.4 i tillatelsen.

3.2.3 Krav til behandlet avfall og viderelevering (punkt 3.4 i tillatelsen)

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over mengde av viderelevert ferdigbehandlet slam og dokumentere hvem som er mottaker av slammet. Den driftsansvarlige skal også informere mottakeren om innholdet i slammet.

Vi har stilt kravet i samsvar med gjeldende kravstilling i tillatelser for avfallsanlegg. Vi har ikke stilt vilkår om mengdebegrensning for disponert ferdigbehandlet slam eller konkrete bruksområder/disponeringsløsninger. Vi forutsetter at disponeringen av slammet er i tråd med gjeldende gjødselregelverk, se punkt 2.3 ovenfor, og forurensningsloven § 32. Vi vil presisere at Tvedestrand kommune selv er ansvarlig for å vurdere om gjeldende krav i annet regelverk er overholdt.

3.2.4 Utslipp til vann (punkt 4 og 11.1 i tillatelsen)

Rejktvann fra slambehandlingsanlegget skal samles opp og føres til Tvedestrand avløpsrensaneanlegg. Tvedestrand kommune skal redegjøre for sine indirekte utslipp fra slambehandlingsanlegget til vann og sende rapport med resultater av utredning innen 31.01.2028.

Kravet om å samle opp rejktvannet og føre det til Tvedestrand avløpsrensaneanlegg er stilt i samsvar med opplysningene i søknaden om hvordan kommunen nå håndterer rejktvannet fra slambehandlingsanlegget. I forbindelse med søknaden fikk vi oversendt analyserapporter fra prøvetaking av rejktvannet. Det foreligger ikke dokumentasjon på hvor stort volum rejktvann som slippes på. Vi har i tillatelsens punkt 11.1 stilt krav om utredning av det indirekte utslippet til vann (rejktvannet) fra slambehandlingsanlegget. Som en del av utredningen skal Tvedestrand kommune foreta en miljørisikovurdering av utslippet og redegjøre for mulige tiltak for å redusere utslippet.

Vi har kommet frem til å foreløpig ikke stille egne grenseverdier for det indirekte utslippet til vann for slambehandlingsanlegget, men forutsetter at utslippet fra slambehandlingsanlegget ikke fører til at Tvedestrand avløpsrensaneanlegg ikke overholder rensekravene i tillatelsen kommunen har til drift av avløpsrensaneanlegg. Basert på resultater av utredningen av utslippet til vann kan det bli aktuelt å fastsette grenseverdier for rejktvannet.

3.2.5 Lukt (punkt 5.1 – 5.4 i tillatelsen)

Virksomheten skal drives slik at luktulempen i omgivelsene begrenses mest mulig. Videre skal den driftsansvarlige gjennomføre en luktrisikovurdering og på bakgrunn av denne iverksette forebyggende tiltak og utarbeide en driftsplan. Tvedestrand kommune skal også ha en lukthåndterings- og kommunikasjonsplan og klageregistrering.

Oppfatning av lukt er svært subjektivt og varierer fra person til person. Dårlig eller vond lukt kan skape mistrivsel. Hvor plaget man blir av lukt er avhengig av flere faktorer. Hva slags forhold man har til luktkilden vil ofte ha stor betydning.

Under normale driftsforhold forventer vi ikke at lukt fra anlegget er et omfattende problem. Av høringsuttalelsene, jf. punkt 5.1.1 nedenfor, kommer det frem at det i perioder har vært klager på lukt fra anlegget, noe som kommunen også nevner i søknaden. Kommunen har også vurdert at



luktplager er et av de punktene som har størst risiko for omgivelsene, jf. punkt 4.2 nedenfor. På bakgrunn av dette har vi stilt krav om at Tvedestrand kommune skal gjennomføre en luktrisikovurdering i tråd med Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013. Vurderingen skal danne grunnlag for driftsplan og hvilke tiltak som det kan være nødvendig å iverksette for å minimere risiko for luktutslipp.

Ved diffuse utslipp som er tilfellet i saken, er det ikke vanlig å fastsette en immisjionsgrense som konsentrasjionsgrense for luktutslipp, men heller å fastsette en immisjionsgrense basert på hvor ofte gjenkjennbar plagsom lukt oppstår i løpet av en måned. Vi har foreløpig ikke fastsatt en immisjionsgrense for lukt. Dette kan være aktuelt på et senere tidspunkt når luktrisikovurderingen er gjennomført og med bakgrunn i andre forhold, som f.eks. antall lukthendelser⁴ og årsaker til luktklager.

Det er svært viktig å ha et godt kommunikasjonsforhold til naboer. Vi har stilt krav om lukthåndteringsplan, luktkommunikasjonsplan og klageregistrering. Viktige elementer i en lukthåndteringsplan er å identifisere hva som kan gå galt, og hvilke tiltak som skal iverksettes ved avvik fra ordinær drift. Lukthåndteringsplanen skal også omfatte varslingselement slik at den ansvarlige for driften av anlegget lager en plan for intern og ekstern kommunikasjon i situasjoner som kan resultere i avvik fra ordinær drift.

3.2.6 Støy (punkt 6 i tillatelsen)

Anlegget skal utformes og virksomheten drives slik at det ikke medfører nevneverdige støyulemper for omgivelsene.

Etter vår vurdering er det begrenset støyende aktivitet knyttet til drift av slambehandlingsanlegget. Vi ser derfor ikke behov for å fastsette grenseverdier for støy i det aktuelle tilfellet.

4 Faktagrunnlag

4.1 Kort beskrivelse av virksomheten og utslippene

Tvedestrand slambehandlingsanlegg er et slammineraliseringsanlegg (sivbedanlegg) som består av sju kammer/basseng fordelt på to områder, jf. figur 1. Øvre område består av tre kammer på totalt 890 m³, og nedre område består av fire kammer på totalt 1090 m³. Sivbedets hovedfunksjon er å redusere slammengden ved at slammet blir avvannet. Anlegget er dimensjonert for å behandle ca. 125 tonn tørrstoff per år. Ifølge søknaden har det i gjennomsnitt vært behandlet ca. 14 900 m³ slam per år i de siste ti årene. Tørrstoffprosenten for avløpslam varierer noe og ligger på mellom 11 og 14 %. Kommunen antar at tørrstoffprosent for humusholdig slam fra vannproduksjonen er ca. 2 %.

Avløpsrensaneanlegget har påslipp av sigevann fra det nedlagte avfallsdeponiet på Grenstøl og prosessvann fra Teloks AS. Ifølge ROS-analysen utarbeidet av Sweco Norge AS⁵ kan avløpslammet inneholde små mengder tungmetaller, PAH, PFAS mfl. Når det gjelder det humusholdige slammet fra vannproduksjonen, kan det inneholde aluminiumklorid og kationisk flokkuleringsmiddel som er basert på polyakrylamid.

Anlegget opereres i all hovedsak med selvføll. Slammet tilføres bassengene etter luftet fase, og tilførselen gjøres satsvis avhengig av slamproduksjon. Hvert av bassengene belastes med ca. 50 m³

⁴ I veilederen er en lukthendelse definert som en luktklage som kan knyttes til geografisk sted og tid. I løpet av en time kan det komme mange luktklager, men disse blir regnet som én lukthendelse.

⁵ Sweco Norge AS sin rapport av 22.10.2024 «ROS Analyse for Sivbed. Ytre Miljø Rapport for Tvedestrand Renseanlegg».



slam av gangen. Etter at et basseng har mottatt slam, har det en hvileperiode på ca. ei uke. Rejektvannet samles og pumpes tilbake til renseanlegget, som er et satsvis biologisk renseanlegg.

Det er etablert et membranlag i bunnen av hvert basseng. Videre er det et lag med pukk over dreneringsrørene som leder rejevtvannet ut av bassengene. I tillegg til dreneringsrørene er det lagt ned horisontale perforerte rør gjennom filtermassene for å sikre tilstrekkelig med lufting av slamlaget. Over dreneringslaget ligger filtermassen, som igjen er dekket med vekstlag av fingradert kvartssand.

Våren 2025 ble halvparten av anleggets areal tømt for behandlet slam. I forbindelse med tømning ble også infiltrasjonslaget med sand skiftet ut og nye skillevegger etablert. Den andre halvparten av anlegget er planlagt skiftet før sommeren 2026. Innen sommeren planlegger kommunen samtidig å plante sivbedet på nytt.

Ifølge søknaden har det vært flere klager på lukt, som etter kommunens vurdering skyldes naturlige forhold som påvirker vegetasjonen. De største utfordringer med lukt oppstår om våren når vekstsesongen starter og ved langvarige tørkeperioder. Kommunen erfarer at avgraving og replanting av sivbedet gir bedre vekst, økt oksygentilførsel og reduserer luktproblematikken.

4.2 ROS-analyse

Nedre område til slambehandlingsanlegget er identifisert til å kunne bli utsatt for flomfare, jf. NVE sitt aktsomhetskart for flom. I ROS-analysen vedlagt søknaden er risikoen for flom vurdert som høy. Øvrige hendelser med høy risiko er luktplager, hull på bunnmembran og tett sandfilter. Sweco Norge AS foreslår flere risikoreduserende tiltak.

4.3 Resipientbeskrivelse og miljøtilstand

4.3.1 Tilstand i vannforekomsten

Utslippet fra slambehandlingsanlegget ledes til Tvedestrand RA som har utslipp til Tvedestrandsfjorden (0120020501-C). Ifølge Vann-nett er økologisk tilstand i vannforekomsten moderat og kjemisk tilstand dårlig per 05.05.2026. Moderat økologisk tilstand skyldes lave oksygenkonsentrasjoner mens dårlig kjemisk tilstand skyldes høye konsentrasjoner av kvikksølv. Det er en risiko for at miljømålet om god tilstand ikke nås grunnet nedadgående trend.

Resultatene av resipientundersøkelsen gjennomført i 2024 og 2025⁶ indikerer svært dårlig økologisk tilstand i vannforekomsten siden det ble dokumentert svært dårlig tilstand for kvalitetselementet bløtbunnsfauna og støtteparameteren TOC. Når det gjelder oksygeninnhold, indikerer resultatene moderat tilstand. Det er presisert i rapporten at den kun presenterer resultatene fra en undersøkelsesperiode på ett år.

4.3.2 Naturverdier i vannforekomsten

Utslippspunktet fra Tvedestrand RA ligger i den marine naturtypen fjorder med naturlig lavt oksygeninnhold i bunnvann (BM00024271)⁷, jf. Naturbase. Naturtypelokaliteten ble registrert i 2003 og klassifisert som viktig. Det er ellers registrert flere viktige ålegrasenger og viktige bløtbunnsområder ca. 300-400 fra utslippspunktet.

⁶ Rambøll Norge AS sin rapport av 25.11.2025 «Resipientundersøkelse Tvedestrand kommune. Resultater fra prøvetaking i resipienter for kommunalt avløpsvann i 2024-2025».

⁷ Faktaark om lokaliteten: [Naturbase faktaark](#).



5 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

5.1 Forhåndsvarsler og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Frist for å gi uttalelse var 29.04.2025.

Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene. Tvedestrand kommune sine kommentarer oversendt den 16.05.2025 er oppsummert i punkt 5.1.2. Kommunens kommentarer er også vedlagt dette brevet.

Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene ved behandlingen av søknaden.

5.1.1 Uttalelser

Mattilsynet, 28.04.2025:

Mattilsynet informerer i uttalelsen om nytt gjødselregelverk som de forvalter. Videre skriver de at dette kan innebære endringer i behandling og disponering av avløpsslam.

Erik Bergh, 29.04.2025:

Erik Bergh er nabo til anlegget. Han mener det bør fremkomme en klar tidsbegrensning på hvor lenge anlegget kan driftes før ny søknad må foreligge. Videre ønsker han en tettere dialog med kommunen for å unngå konflikter. Når det gjelder lukt, skriver han at det alltid lukter, og det derfor er nødvendig å stille krav om tiltak for å redusere luktproblematikken. Øvrige momenter i uttalelsen gjelder ikke drift av slambehandlingsanlegget og er derfor utelatt fra denne oppsummeringen.

Elisabeth Büchert Kristensen og John Martin Moen, 29.04.2025:

Elisabeth Büchert Kristensen og John Martin Moen er naboer til anlegget. De er kritiske til anleggets lokalisering og skriver at det er mye lukt fra anlegget hver vår. Videre kommenterer de at anlegget ikke er dimensjonert til å kunne ta imot alt slam og at anlegget ofte ikke fungerer slik at slammet må kjøres til Risør kommune. De mener at sivbedanlegg generelt ikke er egnet for norske forhold med store snømengder.

Ole Kristian Haugo, 29.04.2025:

Ole Kristian Haugo er nabo til anlegget. Han skriver at frem til 2019 var det stram lukt fra anlegget i en kort periode på våren, men situasjonen har forverret seg siden da, og det lukter fra april til august hver uke nå. Han skriver videre at anlegget ikke fungerer for norske forhold med mye snø og at det i tillegg ikke er dimensjonert for den mengden slam som anlegget mottar.

5.1.2 Tvedestrand kommune sine kommentarer til uttalelsene

Kommunen har sendt generelle kommentarer til uttalelsene siden det er tatt opp samme forhold i flere av disse. I tillegg har kommune kommentert enkelte punkter i uttalelsen fra Erik Bergh. Siden disse punktene ikke gjelder drift av slambehandlingsanlegget, inngår ikke oppsummering av disse kommentarene i avsnittene under.

Generelle kommentarer

Kommunikasjon med naboer

Kommunen anerkjenner at de burde etablere en rutine for regelmessig kontakt med naboene, noe kommunen mener kan bidra til at naboene skal føle seg sett og hørt. Videre kommenterer



kommunen at de er kjent med at anlegget ikke har fungert bra etter forrige avgraving/tømming av bedene pga. dårlig gjenvekst av plantene.

Klimatiske forhold og drift av anlegget

Kommunen kommenterer at dersom anlegget brukes riktig, er klimaforholdene egnet for bruken. De viser til driftsovervåking fra første driftsår beskrevet i NIVA sin rapport av 26.03.1999 «Driftsovervåking av jord- og plantebasert slamavvanningsanlegg i Tvedestrand», og erfaringer Risør kommune og Lindesnes kommune har med drift av lignende anlegg.

Anleggets kapasitet

Kommunen er ikke enig i at slambehandlingsanlegget er overbelastet basert på anleggets dimensjonering.

Luktproblematikk og gjennomførte og planlagte tiltak

Kommunen er i ferd med å få tømt hele anlegget og replante sivbedet. Kommunen skriver videre at de vil ha fokus på god vekst i plantene og være forsiktige med slambelastningen slik at luktulempene blir redusert. Videre ønsker kommunen å ha en alternativ løsning for slamavvanning med skruepresse i tilfelle planteveksten ikke blir god nok.

5.2 Utkast til tillatelse og Tvedestrand kommune sine kommentarer til det

Vi sendte utkast til vedtak om tillatelse og utkast til vilkår til Tvedestrand kommune 16.03.2026. Kommunen fikk anledning til å kommentere utkastet innen to uker, men fikk på forespørsel forlenget kommentarfirten til 23.04.2026.

Vi fikk den 22.04.2026 kommunens kommentarer, ytterligere supplert i e-post av 04.05.2026. Nedenfor følger oppsummering og vår vurdering av disse.

5.2.1 Tvedestrand kommune sine kommentarer til utkastet og Statsforvalterens vurdering

Tillatelsens ramme (punkt 1.2 i tillatelsen)

Kommunen opplyser i kommentaren at de også tar imot og behandler humusholdig slam fra kommunens drikkevannsproduksjon i anlegget, og ber om at denne type avfall (EAL-kode 190902, slam fra vannklaring) tas inn i punkt 1.2 i tillatelsen. I e-post av 04.05.2026 opplyser kommunen at slammet utgjør ca. 300 m³ av den totale mengden behandlet avfall. Videre opplyser kommunen i samme e-post at det hovedsakelig er humus fra råvannskilden i slammet og at det tilsettes aluminiumklorid som fellingsmiddel og et flokkuleringsmiddel basert på polyakrylamid.

Statsforvalterens vurdering

Både aluminiumklorid og polyakrylamid er vanlige kjemikalier i vannbehandling. Vi vurderer i utgangspunktet at det ikke er problematisk at anlegget tar imot og behandler humusholdig slam fra egen drikkevannsproduksjon så lenge det ikke har påvirkning på hvordan anlegget fungerer. Vi forutsetter at disse stoffene inkluderes i virksomhetens utredning av utslipp til vann, jf. punkt 11.1 i tillatelsen.

Utslipp til vann (punkt 4 i tillatelsen) og utredning av utslippet til vann (punkt 11.1 i tillatelsen)

Kommune skriver at de ønsker å få presisert om det er noen spesifikke parametere det kan være aktuelt å inkludere i utredningen.

Kommunen kommenterer at det er mye uklart og bør presiseres, særlig når det gjelder terminologien brukt i både oversendelsesbrevet og vilkårsdelen. Kommunen mener det bør



presiseres fordi utslipp, påslipp, avløpsrensaneanlegg og slambehandlingsanlegg brukes om hverandre.

Videre kommenterer kommunen at det ikke er samsvar for fristen for oversendelse av utredning av utslippet til vann i oversendelsesbrevet og i vilkårsdelen. Kommunen ber om at fristen forlenges slik at resultater fra hele driftsåret 2027 kan brukes i utredningen og at utredningen først oversendes i 2028. Kommunen begrunner dette med at anlegget ikke er i normal drift per dags dato etter tømning av slammet i 2025 og 2026.

Statsforvalterens vurdering

Vi ønsker først og fremst å presisere at tillatelsen kun gjelder drift av slambehandlingsanlegget, og utslipp til vann gjelder derfor utslipp fra slambehandlingsanlegget. I det aktuelle tilfellet er det indirekte utslipp til vann siden rejektivannet ifølge søknaden føres til det kommunale avløpsrensaneanlegget og dermed er å anse som påslipp til avløpsrensaneanlegget. Vi har endret ordlyden noe i de to punktene i tillatelsen som kommunen viser til. Tilsvarende har vi endret ordlyden i oversendelsesbrevet for å unngå misforståelser når det gjelder terminologi/begrep.

Når det gjelder valg av parametere, er det noe den driftsansvarlige skal velge og begrunne. Slik vi forstår det, har det tidligere vært målt flere parametere i rejektivannet som samles opp og føres til Tvedestrand avløpsrensaneanlegg. Dette kan være et godt utgangspunkt. Vi presiserer at formålet med utredningen er å finne ut hvilke stoffer rejektivannet inneholder og om konsentrasjonene av disse i rejektivannet er miljømessig akseptable.

Videre har vi i endelig tillatelse endret fristen for å oversende rapport med resultater av utredning av utslippet til vann fra slambehandlingsanlegget i samsvar med kommunens kommentar.

Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering (punkt 5.4 i tillatelsen)

Kommunen kommenterer at fristen for å oversende en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan i utkastet innen 01.10.2026 er for kort og ber om at den forlenges til tidligst 31.01.2027.

Statsforvalterens vurdering

Vi har forståelse for at det kan ta tid til å utarbeide slike planer og endrer fristen i endelig tillatelse til 31.01.2027.

Program for utslippskontroll (punkt 7.3 i tillatelsen)

Kommunen mener at det er uforholdsmessig kostbart å dokumentere faktiske utslipp til luft, vann og støy hvis dette innebærer en nøyaktig og tallfestet rapportering av luft og støy og til liten nytte. De ber derfor om en presisering av hva som menes med kravet, og eventuelt en korrigerende rapportering basert på deres egen driftserfaring samt mottatte klager/henvendelser. Videre skriver kommunen at de mener at en erfaringsbasert måling i dette tilfellet vil gi den beste beskrivelsen av situasjonen basert på opplevd ulempe.

Statsforvalterens vurdering

Vi har endret ordlyden i tillatelsens punkt 7.3, men presiserer at den driftsansvarlige må kunne dokumentere faktiske utslipp fra virksomheten. Kravet om dokumentasjon av utslipp er et standardvilkår for virksomheter med utslipp.



6 Klagerett

Tvedestrand kommune og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Vi kunngjør vedtaket på våre hjemmesider.

Med hilsen

Pia Karine Hem Molaug (e.f.)
ass. miljøverndirektør
Seksjon forurensning

Veronica Skjævestad
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse med vilkår - Tvedestrand slambehandlingsanlegg

Kopi til:

Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Ole Kristian Haugo	Svarttjennbakken 9	4904	Tvedestrand
John Martin Moen	Postboks 62, Svarttjennbakken 7	4904	Tvedestrand
Erik Bergh	Øvre Høn Terrasse 22	1384	Asker
Elisabeth Büchert Kristensen	Postboks 62, Svarttjennbakken 7	4904	Tvedestrand
Gunnar Siqveland	Stølebakken 15	4904	Tvedestrand
Siren Karen Frostad Siqveland	Stølebakken 15	4904	Tvedestrand
Terjer Sofie Støle	Stølebakken 17	4904	Tvedestrand
Anne Støle	Stølebakken 16	4904	Tvedestrand
Hilde Stam	Bankveien 9 D	1362	Hosle
Vetle Salmi Austvik	Svarttjennlia 8	4904	Tvedestrand
Knut Anders Goderstad	Tangenheia 3A, 4904 Tvedestrand, Tangenheia 3 A	4904	Tvedestrand
Victoria Larsen	Tangenheia 3 B	4904	Tvedestrand
Naturvernforbundet i Agder	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S





Tillatelse til drift av Tvedestrand slambehandlingsanlegg etter forurensningsloven

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 (forurensningsloven), § 11, jf. §§ 16 og 29. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysningene i søknaden og under saksbehandlingen.

Den driftsansvarlige¹ må i god tid på forhånd søke om å endre tillatelsen, dersom det er ønske om å endre driften på måter som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen fire år etter at tillatelsen har trådt i kraft, skal den driftsansvarlige sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at vi kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Driftsansvarlig	Tvedestrand kommune drift avløp
Postadresse	Postboks 38, 4213 Tvedestrand
Org. nummer	820 496 272
Næringskode og bransje	37.000 Oppsamling og behandling av avløpsvann
Navn på anlegget	Tvedestrand slambehandlingsanlegg
Kategori for virksomheten ² /type virksomhet	Biologisk avfallsbehandling
Beliggenhet	Tangen
Kommune og fylke	Tvedestrand kommune, Agder fylke
Lokalisering av virksomheten	UTM-sone: 32, øst: 496532, nord: 6498100
Gnr./bnr.	59/319

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer: 2026.0214.T	Anleggsnummer: 4213.0063.01	Arkivreferanse: 2025/1325
Tillatelse første gang gitt: 05.05.2026	Tillatelse sist revidert i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd: -	Tillatelse sist endret: -
Pia Karine Hem Molaug assisterende miljøverndirektør		Ludmila Pechinkina seniorrådgiver

¹ I dette dokumentet menes:

virksomhet: den forurensende aktiviteten på en bestemt lokalitet

driftsansvarlig: den fysiske eller juridiske person som driver eller kontrollerer driften av virksomheten

² Jf. forskrift 01.06.2004 nr. 931 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven



Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring



Innholdsfortegnelse

1 Tillatelsens ramme	5
1.1 Lokalitet	5
1.2 Avfallstyper, -behandling og -mengder	5
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger	5
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3 Plikt til å redusere forurensning	5
2.4 Utskifting av utstyr	5
2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold	5
2.6 Internkontroll og kompetanse	5
2.7 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	6
2.8 Sikring og skjerming	6
3 Håndtering av avfall	6
3.1 Generelle krav til avfallshåndtering	6
3.2 Mottak av avfall	6
3.3 Behandling av avfall	6
3.4 Krav til behandlet avfall og viderelevering	7
3.5 Avfall som oppstår i virksomheten	7
4 Utslipp til vann	7
5 Utslipp til luft	7
5.1 Luktbegrensning	7
5.2 Luktrisikovurdering	7
5.3 Forebyggende tiltak og driftsplan	7
5.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering	8
6 Støy	8
7 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren	8
7.1 Utslippskontroll	8
7.2 Kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll	8
7.3 Program for utslippskontroll	9
7.4 Rapportering til Statsforvalteren	9
8 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning	9
8.1 Miljørisikoanalyse	9
8.2 Risikoreduserende tiltak	9
8.3 Beredskap mot akutt forurensning	9
9 Eierskifte, omdanning mv.	10



10 Nedleggelse og driftsstans	10
11 Undersøkelser og utredninger	10
11.1 Utredning av utslipp til vann	10



1 Tillatelsens ramme

1.1 Lokalitet

Tillatelsen gjelder forurensning fra driften av Tvedestrand slambehandlingsanlegg på gnr./bnr. 59/139 i Tvedestrand kommune.

1.2 Avfallstyper, -behandling og -mengder

Tillatelsen gjelder mottak og behandling av slam fra behandling av avløpsvann fra byområder (avfallsfraksjonens EAL-kode: 1908805) og slam fra vannklaring (avfallsfraksjonens EAL-kode: 190902). Anlegget kan ta imot og behandle totalt inntil 125 tonn slam (tørrstoff) per år. Behandlingen foregår i et slammineraliseringsanlegg (sivbedanlegg).

Det er ikke tillatt å ta imot og behandle andre typer avfall ved anlegget. Det er heller ikke tillatt å lagre avfall ved anlegget.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

Utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet fram i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble fattet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstidene. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning

Den driftsansvarlige skal redusere utslippene fra virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også å redusere utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for i tillatelsen etter forurensningsloven.

2.4 Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr skal det nye utstyret være i samsvar med beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning og annen negativ innvirkning på miljøet.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

Den driftsansvarlige skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold skal kunne dokumenteres.

2.6 Internkontroll og kompetanse

Den driftsansvarlige plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at den driftsansvarlige overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Den driftsansvarlige plikter å holde internkontrollen oppdatert.



Den driftsansvarlige plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha tilstrekkelig kompetanse til stede på anlegget til å kunne vurdere virksomhetens miljørisiko og gjennomføre tiltak for å sikre at den driftsansvarlige driver i henhold til tillatelsen og øvrig regelverk.

2.7 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter den driftsansvarlige så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, inkludert å redusere eller innstille driften.

Den driftsansvarlige skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

2.8 Sikring og skjerming

Den driftsansvarlige skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av avfallshåndteringen, reduseres til et minimum. Anlegget skal ha tilstrekkelig skjerming og være sikret mot adgang for uvedkommende.

Den driftsansvarlige skal ha en rutine for bekjempelse av skadedyr.

3 Håndtering av avfall

3.1 Generelle krav til avfallshåndtering

All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 0.

3.2 Mottak av avfall

Den driftsansvarlige skal registrere mengde avfall inn til anlegget og dato for mottak. Oversikt over registrert avfall skal være tilgjengelig ved inspeksjon og oppbevares i minst fem år.

Den driftsansvarlige skal ha skriftlige rutiner for mottakskontroll som sørger for at anlegget bare mottar avfallstype som er omfattet av tillatelsen.

Avfall som virksomheten har tillatelse til å håndtere, men som ikke kan håndteres på en forsvarlig måte ved anlegget, skal leveres til et anlegg med tillatelse som man er sikker på at kan behandle avfallet.

Avvik i mottakskontrollen skal registreres og den driftsansvarlige skal ha system og rutiner for å følge opp avvik og hindre gjentakelse.

3.3 Behandling av avfall

Den driftsansvarlige skal sørge for at slambehandlingsanlegget er riktig dimensjonert og for at behandlingsprosessen optimaliseres og drives på en slik måte at det ikke oppstår forhold som hemmer prosessen i anlegget.

Den driftsansvarlige skal sørge for tilstrekkelig tømming av anlegget etter at avfallet er ferdigbehandlet.



3.4 Krav til behandlet avfall og viderelevering

Ferdigbehandlet slam skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32³. Den driftsansvarlige skal ha tilstrekkelig dokumentasjon på innholdet i ferdigbehandlet slam og informere mottaker om det.

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over mengde og tidspunkt for viderelevert ferdigbehandlet slam og dokumentere hvem som mottar det ferdigbehandlede slammet.

3.5 Avfall som oppstår i virksomheten

Den driftsansvarlige skal ha oversikt over avfall som oppstår som følge av egen drift. Avfallet skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32.

4 Utslipp til vann

Prosessvann/rejektvann fra slambehandlingsprosessen skal samles opp og føres til Tvedestrand avløpsrensaneanlegg med utslipp i Tvedestrandsfjorden.

En mer presis regulering av utslippet til vann kan bli foretatt med grunnlag i utredningen som den driftsansvarlige etter punkt 11.1 skal sende Statsforvalteren.

5 Utslipp til luft

5.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

En mer presis regulering kan bli foretatt på et senere tidspunkt, jf. punkt 5.2-5.4.

5.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede driftsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

Luktrisikovurderingen skal oversendes Statsforvalteren innen 31.01.2027.

5.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal den driftsansvarlige iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Den driftsansvarlige skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede driftsforhold skal driftsplanen oppdateres.

Den driftsansvarlige skal føre en driftslogg slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

³ For at masser skal opphøre å være avfall, må de oppfylle kriteriene i forurensningsloven § 27. Masser som ikke oppfyller kriteriene i forurensningsloven § 27, regnes som næringsavfall og skal håndteres i tråd med kravene i forurensningsloven § 32.



5.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Den driftsansvarlige skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Disse planene skal oversendes Statsforvalteren innen 31.01.2027.

Den driftsansvarlige skal informere Statsforvalteren og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktblastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

Den driftsansvarlige skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Den driftsansvarlige skal gjøre en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til Statsforvalteren i tråd med punkt 7.4.

6 Støy

Anlegget skal utformes og virksomheten drives slik at det ikke medfører nevneverdige støyulempere for omgivelsene.

7 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

7.1 Utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann. Dette gjelder utslipp av komponenter som er regulert med grenseverdier i tillatelsen etter forurensningsloven eller i forskrifter, og andre komponenter som kan ha miljømessig betydning.

Oppdaterte oversikter som viser ledningsnett, kummer, tanker, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

7.2 Kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal kvalitetssikre målinger, måleutstyr og metoder slik at de gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Følgende punkter skal oppfylles for å sikre forsvarlig kvalitetssikring av målinger for utslippskontroll:

- a) Målingene skal utføres etter norsk standard. Dersom norsk standard ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes.
- b) Dersom volumstrømmålinger, prøvetaking og analyse utføres av eksterne, skal det brukes akkrediterte laboratorier og tjenester dersom dette finnes.
- c) Dersom den driftsansvarlige selv analyserer parametere som er regulert med grenseverdier, skal den delta i sammenlignende laboratorieprøving og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium. Frekvensen skal begrunnes.
- d) Den driftsansvarlige skal jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
- e) Måleutstyret skal jevnlig kontrolleres og kalibreres.
- f) Den driftsansvarlige skal vurdere usikkerheten ved alle trinnene i målingene og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå.



7.3 Program for utslippskontroll

Den driftsansvarlige skal ha et program for utslippskontroll som redegjør for utslippskontrollen og kvalitetssikringen etter punkt 7.1 og 7.2. Programmet skal holdes oppdatert og inngå i virksomhetenes internkontroll.

7.4 Rapportering til Statsforvalteren

Den driftsansvarlige skal hvert år innen 1. mars rapportere til Statsforvalteren via Altinn. Den årlige rapporteringen omfatter en vurdering av virksomhetens påvirkning på miljøet i rapporteringsåret, oversikt over avfallsmengder som er mottatt, behandlet og sendt videre, kjente brudd på tillatelsen og andre miljømessige forhold ved virksomheten. I tillegg skal rapporteringen inneholde dokumentasjon om innhold og bruk av ferdigbehandlet slam siste år i tråd med krav i tillatelsens punkt 3.4.

Den driftsansvarlige skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende Statsforvalteren en rapport om antall luktklager og lukthendelser ved anlegget det siste året. Årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet, skal inngå i rapporten.

8 Miljørisikoanalyse og beredskap mot akutt forurensning

8.1 Miljørisikoanalyse

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha oversikt over alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Den driftsansvarlige skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet og vurdere resultatene opp mot akseptabel miljørisiko. Denne risikoanalysen skal ta hensyn til bl.a. ekstremvær og klimaendringer.

Den driftsansvarlige skal sørge for kartlegging av potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft.

8.2 Risikoreduserende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen, jf. punkt 8.1, skal den driftsansvarlige, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette risikoreduserende tiltak for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak.

8.3 Beredskap mot akutt forurensning

Dersom iverksatte risikoreduserende tiltak etter punkt 8.2 ikke har redusert risikoen for akutt forurensning til et akseptabelt nivå, skal den driftsansvarlige etablere beredskap, med tilhørende beredskapsplan, med utgangspunkt i virksomhetens miljørisikoanalyse.

Beredskapsplanen skal beskrive beredskapens organisering, utstyr, angi responstid og innsatsplaner.

Beredskapen skal være tilpasset den restrisikoen som gjenstår etter at risikoreduserende tiltak er gjennomført, jf. forurensningsloven § 40.

Den driftsansvarlige skal etablere en beredskapsorganisasjon med nødvendig personell og utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for restrisikoen.



9 Eierskifte, omdanning mv.

Den driftsansvarlige skal så snart som mulig sende melding til Statsforvalteren om ny eier eller om den driftsansvarlige får ny eier med bestemmende innflytelse.

Det samme gjelder dersom den driftsansvarlige skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller driftsansvaret overføres til en ny driftsansvarlig.

10 Nedleggelse og driftsstans

Ved nedleggelse eller varig driftsstans skal den driftsansvarlige sørge for at alt avfall ryddes og tas hånd om på forsvarlig måte. Den driftsansvarlige skal rapportere om oppryddingen til Statsforvalteren innen tre måneder etter nedleggelse eller stans.

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den driftsansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand.

Den driftsansvarlige skal også for nedleggingsåret rapportere etter kravene i punkt 7.4.

11 Undersøkelser og utredninger

11.1 Utredning av utslipp til vann

Den driftsansvarlige skal redegjøre for sine punktutslipp til vann ved å:

- undersøke hvilke stoffer utslippet til vann kan inneholde. Den driftsansvarlige skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippet. Målingene skal utføres ved påslippspunktet til det kommunale avløpsreanlegget.
- anslå størrelse på utslippet (vannmengde og årlig mengde av forurensende stoffer). Den driftsansvarlige skal foreta en miljørisikovurdering av utslippet og redegjøre for mulige tiltak for å redusere utslipp av skadelige stoffer. Redegjørelsen skal også vurdere kostnader for tiltak, forventet effekt på utslipp og angi en tidsplan for eventuelle tiltak.

Utredningen skal gi tilstrekkelige opplysninger til at Statsforvalteren kan vurdere om utslippene kan føre til uakseptabel miljøpåvirkning og bør reguleres med utslippsgrenser.

Utredningen skal sendes Statsforvalteren innen 31.01.2028.